

Uitstroom PO-VO

van het Primair Onderwijs (PO)

naar het Voortgezet Onderwijs (VO)

Augustus 2017

Inhoud

Inhoud	2
Inleiding	3
Hoofdstuk 1 Groep 7	4
1.1 Informatie	4
1.2 Totstandkoming eerste advies.....	4
1.3 Communicatie: Eerste adviesgesprek	5
Hoofdstuk 2 Groep 8	6
2.1 Informatie	6
2.2 Tijdpad	6
2.3 Onderwijskundig Rapport (OKR).....	7
2.4 NIO	7
2.5 CITO -Eindtoets.....	8
2.6 Totstandkoming Definitief advies (3 ^e advies).....	8
2.5 Communicatie: Tweede adviesgesprek	9
2.6 Communicatie: Derde adviesgesprek (definitief advies).....	10
2.6 Heroverwegingen	10
2.7 Vooraanmelders	10
2.8 Aanmelding	11
2.9 Plaatsing en afwijzing	11
Hoofdstuk 3 Nazorg	12

Inleiding

Voordat de leerlingen van SALTO-school Reigerlaan de overstap maken naar het voortgezet onderwijs worden er in de groepen 7 en 8 verschillende stappen gezet. Zo zijn er momenten waarop ouders over het VO worden geïnformeerd, zijn er een drietal adviesgesprekken en vindt er intern overleg plaats over het advies. Drie zichtbare mijlpalen voor ouders zijn de adviesgesprekken;

- Eerste advies, ook wel voorlopig advies genoemd, eind groep 7
- Tweede advies, in de herfst van groep 8
- Derde advies, ook het definitieve advies genoemd, medio groep 8

In dit document is te lezen hoe het traject van PO (Primair onderwijs) naar VO (Voortgezet Onderwijs) op SALTO-school Reigerlaan verloopt.

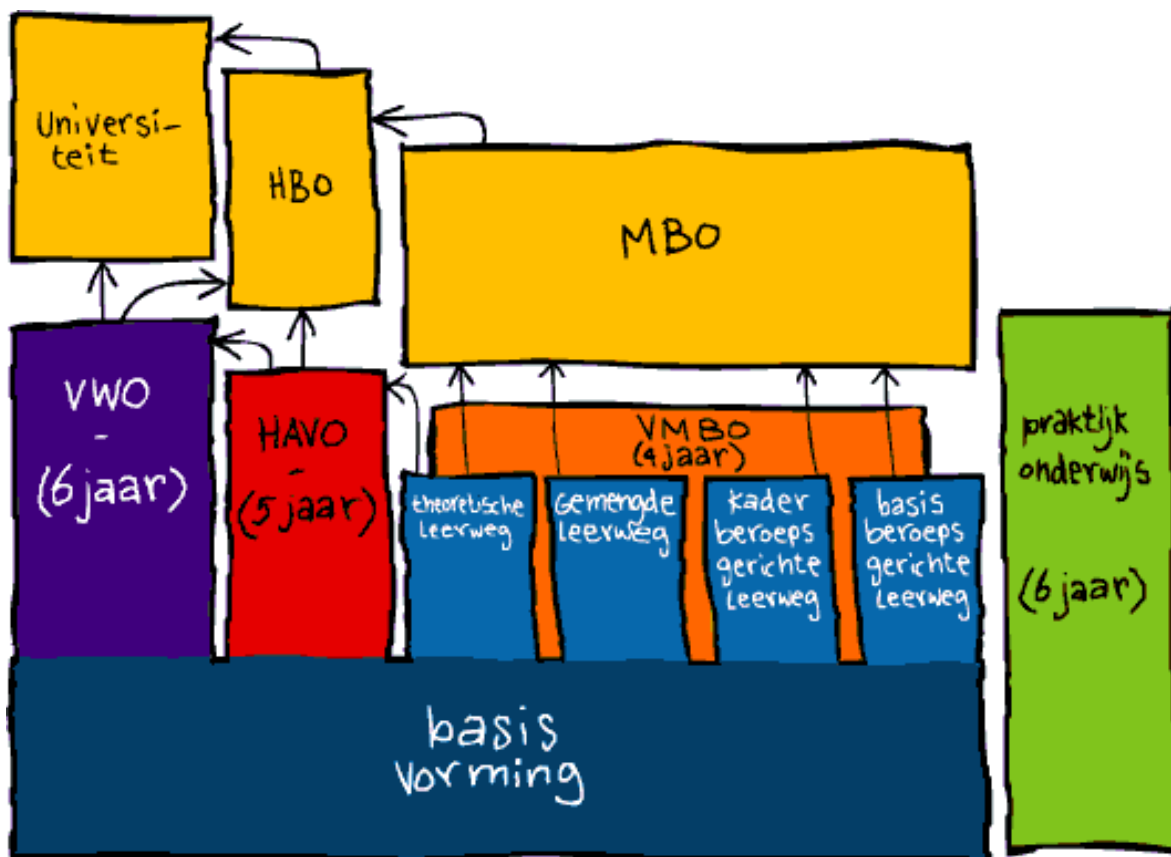
Indien ouders na het lezen van dit document nog vragen hebben kunnen zij zich richten tot de leerkracht van groep 7 of 8 of tot de intern begeleider van de bovenbouw.

Hoofdstuk 1 Groep 7

1.1 Informatie

In de tweede helft van groep 7 worden ouders / verzorgers tijdens een informatieavond voorgelicht over de overstap van het PO naar het VO. Deze avond wordt verzorgd door de leerkrachten van groep 7 en de intern begeleider van de bovenbouw. Er wordt stilgestaan bij de verschillende niveaus op het VO, zoals in onderstaand schema zichtbaar is. Ook wordt de totstandkoming van het advies en het tijdpad van het nieuwe schooljaar besproken.

VO-Schema:

1.2 Totstandkoming eerste advies

In mei-juni bereiden de leerkracht van groep 7 en de intern begeleider van de bovenbouw een voorlopig advies voor. Daarover gaan zij uitvoerig in gesprek met elkaar. Daar waar niet direct overeenstemming is, wordt de parallel collega van de andere groep 7 geraadpleegd. Daar waar nodig wordt ook directie betrokken in het proces.

Het advies komt tot stand aan de hand van kindkenmerken en toetsgegevens:

Kindkenmerken:

- de inzet van de leerling
- attitude t.o.v. huiswerk/zelfstandigheid
- motivatie en interesse van de leerling

Toetsgegevens:

- methodegebonden toetsen (rapport)
- CITO-toetsen van groep 5, 6 en 7 (LOVS)
- Capaciteiten (indien aanwezig)

1.3 Communicatie: Eerste adviesgesprek

In juni vindt het eerste adviesgesprek plaats. De leerkracht vertelt aan de leerling en zijn/haar ouders welk voorlopig advies als het meest passend wordt gezien. Hoe dit advies tot stand is gekomen, was eerder te lezen. Het adviesgesprek duurt 20 minuten. Aan het einde van het gesprek vraagt de leerkracht aan het kind en aan de ouders wat hun mening is over het advies. Onderstaand format wordt gehanteerd voor de verslaglegging.

1e adviesgesprek - Eind groep 7

Indruk van de leerkracht m.b.t. werkhouding	
Kindkenmerken	
Zelfstandigheid	
Concentratie	
Hulp nodig	
Interesse	
Tempo	
Netheid	
Luisterhouding	
Doorzettingsvermogen	
Huiswerk	
Advies school PO	
Vooraanmelding	
Onderbouwing advies	
Mening ouders(s)/Kind	
Opmerkingen	

Hoofdstuk 2 Groep 8

2.1 Informatie

Informatie over de adviesprocedure

Bij aanvang van het schooljaar van groep 8 worden ouders / verzorgers tijdens een informatieavond nogmaals voorgelicht over de overstap van het PO naar het VO. De leerkrachten van de groepen 8 verzorgen deze avond. Alle onderwerpen van dit document komen aan de orde en er is ruimte voor het stellen van vragen.

Informatie over aanbod VO-scholen in de regio

A.d.h.v. een onderzoeks- en presentatietraject bereiden de leerlingen van groep 8 zelf een onderwijsinformatiemarkt voor waarin zij het aanbod van de VO-scholen in de regio presenteren aan elkaar en aan hun ouders.

2.2 Tijdpad

Het Regionaal Samenwerkingsverband (RSV) Voortgezet Onderwijs Eindhoven & Kempenland, stelt een tijdspad op m.b.t. de overstap van Primair Onderwijs (PO) naar voortgezet onderwijs (VO), zodat alle scholen in de regio dezelfde data hanteren voor aanmelden en aannemen van leerlingen. Het actuele tijdspad is terug te vinden op; www.swveindhovenkempenland.nl

Op basis van het tijdspad van het PO-Eindhoven, stelt de intern begeleider bovenbouw jaarlijks een tijdspad op voor de school. In onderstaand overzicht zijn de acties globaal weergegeven. In dit schema staan afkortingen en begrippen die wellicht nog onbekend zijn. Later in dit hoofdstuk komen deze aan bod.

Begin schooljaar:

- Vooraanmelders oriënteren zich op V(S)O scholen. Tijdens het eerste adviesgesprek van groep 7 heeft de leerkracht de betreffende ouders geïnformeerd als hun kind een vooraanmelder is.
- Informatieavond over adviesprocedure

Herfst:

- Onderzoeks- en presentatietraject aanbod VO-scholen in de regio
- Afname NIO op school
- Bespreking tussen leerkrachten en ib-er m.b.t. NIO en tweede advies
- School begint met het invullen van het OKR
- NIO-uitslag en de kindkenmerken van het OKR worden verstrekt.
- 2^e Adviesgesprek met leerkracht, kind en ouders. Indien gewenst kan de intern begeleider aansluiten bij het gesprek.

Winter:

- Toetsweek M8.
- Bespreking leerkrachten en ib-er m.b.t. definitief schooladvies voor de vooraanmelders
- OKR's voor vooraanmelders zijn af
- 3^e (definitieve) adviesgesprekken vooraanmelders (leerling, ouders en leerkracht)
- Vooraanmeldweek
- Toelatingsbesluit voor de vooraanmelders van VO
- Definitieve plaatsing voor de vooraanmelders op het VO
- Bespreking leerkrachten en ib-er m.b.t. definitief schooladvies voor de reguliere aanmeldingen
- OKR's voor alle leerlingen zijn af

- 3^e (definitieve)adviesgesprekken reguliere aanmeldingen (leerling, ouders en leerkracht)
- Aanmeldweek voor reguliere leerlingen

Lente:

- Toelatingsbesluit van VO
- Definitieve plaatsing op het VO
- CITO-Eindtoets
- Heroverweging n.a.v. CITO-Eindtoets
- Eventuele herplaatsing op hoger niveau n.a.v. CITO-Eindtoets

2.3 Onderwijskundig Rapport (OKR)

In een de LDOS webapplicatie maakt de school een onderwijskundig rapport (OKR) per kind. Daarin staat allerlei informatie over het kind. Het VO kan alleen de OKR's openen van de leerlingen die bij hen zijn aangemeld.

Het onderwijskundig rapport omvat onder andere:

- administratieve gegevens over leerling en de basisschool
- gegevens over niveau en prestaties bij de diverse vakken
- gegevens met betrekking tot sociaal-emotionele ontwikkeling
- (behoefte aan) begeleiding
- kind kenmerken m.b.t. gedrag, werkhouding en ontwikkeling
- het advies van de basisschool
- gegevens van het NIO (intelligentie onderzoek)
- indien relevant worden eventuele diagnoses vermeld, in overleg met de ouders.

Bij het kopje communicatie is te lezen hoe de gegevens van het OKR met ouders worden gedeeld.

2.4 NIO

De NIO is een test die op een relatief snelle wijze een betrouwbare indicatie geeft van het inzicht van een kind op drie gebieden:

- taalkundig inzicht (Synoniemen, Analogieën en Categorieën);
- rekenkundig inzicht (Getallen, Rekenen);
- ruimtelijk inzicht (Uitslagen).

De genormeerde totaalscore (NIO-totaal) kan gezien worden als een algemene intelligentie-index waarbij leerlingen vergeleken worden met de landelijke groep van leerlingen in hetzelfde leerjaar.

Waar de CITO vooral schoolse vaardigheden toetst, toets de NIO de mate van inzicht van een leerling. De NIO wordt op school beschouwd als een middel dat de school in staat stelt op een andere manier te kijken naar de mogelijkheden van een leerling. De uitslag van de NIO wordt meegenomen bij de heroverweging van het voorlopig advies. Vooral als de uitslag van de NIO laat zien dat een leerling qua capaciteit meer aan kan, dan werd verwacht ten tijden van het geven van het voorlopig advies in groep 7, is de afname van de NIO waardevol.

Het onderzoek wordt klassikaal afgenomen in groep 8 en uitgevoerd door een orthopedagoog van SALTO. Voorafgaand aan de NIO krijgen ouders nog een informatieve brochure toegezonden. In principe doen alle leerlingen mee aan de NIO, tenzij ouders daar bezwaar tegen hebben. Aan alle ouders wordt gevraagd om schriftelijke toestemming.

Naast de NIO wordt gelijktijdig ook de NPV-J (Nederlandse Persoonlijkheidsvragenlijst Junior) PMT-K (Prestatie Motivatie Test voor Kinderen) afgenomen. In deze vragenlijsten beoordeelt het kind zichzelf op de volgende onderwerpen: inadequatie, volharding, sociale inadequatie, recalcitrantie en dominantie.

Bij het kopje communicatie is te lezen hoe de gegevens van de NIO en NPV-J met ouders worden gedeeld.

2.5 CITO -Eindtoets

CITO-Eindtoets vindt plaats in april, op 3 achtereenvolgende ochtenden.

Er zijn twee versies van de Eindtoets: de Eindtoets Basis en de Eindtoets Niveau. De Eindtoets Basis is wat moeilijker dan de Eindtoets Niveau. Beide versies bevatten dezelfde onderdelen en hetzelfde aantal opgaven.

De Eindtoets Basis is bestemd voor leerlingen (landelijk ongeveer 75%) waarvan verwacht wordt dat zij doorstromen naar de gemengde/theoretische leerweg van VMBO, of havo of vwo. De Eindtoets Niveau is bestemd voor leerlingen (landelijk ongeveer 25%) van wie verwacht wordt dat zij doorstromen naar de basisberoepsgerichte of kaderberoepsgerichte leerweg van VMBO.

De twee toets versies staan op dezelfde schaal, waardoor de standaardscores op beide toetsen vergelijkbaar zijn.

De toets bestaat uit rekenen, taal en studievaardigheden.

Elk onderdeel bestaat weer uit diverse onderdelen. Zo bestaat taal bijvoorbeeld uit begrijpend lezen, woordenschat, schrijven, spelling werkwoorden en spelling.

De hoogst haalbare score is 550, de laagste score is 500. Later in dit hoofdstuk is in een overzicht weergegeven hoe de scores geïnterpreteerd kunnen worden.

De uitslag van de CITO-Eindtoets kan aanleiding geven het schooladvies te heroverwegen. Indien de score op een hoger niveau is dan het schooladvies zal school het advies heroverwegen. De heroverweging wordt door de leerkracht en ib-er gedaan. In veel gevallen wordt het advies bijgesteld, maar niet altijd. Er zal overleg zijn met ouders als er getwijfeld wordt of het advies bijgesteld moet worden.

Als de score van de CITO-Eindtoets op een lager niveau is dan het schooladvies, heeft dat geen consequenties voor het advies.

2.6 Totstandkoming Definitief advies (3^e advies)

Het definitief advies wordt door de leerkracht en intern begeleider vastgesteld na de toetsronde van M8. Net als bij het voorlopig advies, wordt bij het definitief advies in geval van twijfel de parallel collega en directie gevraagd mee te denken over het advies van de leerling.

Het definitief advies wordt gebaseerd op:

- kindkenmerken:
  - de inzet van de leerling
  - attitude t.o.v. huiswerk/zelfstandigheid
  - motivatie en interesse van de leerling
- toetsgegevens:
  - methode gebonden toetsen (rapport)
  - CITO toetsen van groep 5, 6, 7 en 8 (LOVS)
  - Capaciteiten (NIO)
  - *CITO-Eindtoets (uitslag is in mei en dient als second opinion)*

In onderstaand schema zijn gemiddelde te zien m.b.t. intelligentiegegevens en CITO-Eindtoets gegevens vs. uitstroomniveau. Het is echter belangrijk om te realiseren dat de kindkenmerken en het beeld wat school heeft van een leerling gedurende 8 jaren zwaar meetellen bij het verwachte uitstroomniveau.

IQ (Nio)	Cito Eindtoets	Leerrendement rekenen en begrijpend lezen	Uitstroom
< 80	-	50% (V-)	praktijkonderwijs
> 80	501-518	60% (V)	Vmbo-b
> 93	526-528	80% (IV)	Vmbo-k
> 100	529-532	100% (III)	Vmbo-t
> 107	537-539	120% (II)	havo
> 115	545-550	160% (I+)	vwo

2.5 Communicatie: Tweede adviesgesprek

Zoals eerder vermeld wordt in groep 8 een onderwijskundige rapport (OKR) gemaakt per leerling. In dat OKR staat alle informatie over de leerling die relevant is voor het VO. Er is veel overlap met het OKR en het rapport dat in de voorgaande schooljaren werd gemaakt. Om dubbele administratie en berichtgeving te voorkomen, zijn er aanpassingen in de rapporten en rapportgesprekken van groep 8 t.a.v. de rest van de school.

2^e adviesgesprek

De uitslag van de NIO en NPV-J wordt samen met een deel van het OKR m.b.t. gedrag, werkhouding en kind kenmerken in oktober ingevuld en aan de leerlingen meegegeven. Dit dient als 'eerste rapport'. Tijdens het tweede adviesgesprek wordt dit besproken. Ook wordt het advies opnieuw besproken. Aan het einde van het gesprek wordt wederom de mening van het kind en de ouders gevraagd. Het gesprek duurt 20 minuten. De leerkracht voert het gesprek met de leerling en de ouders, indien gewenst sluit de intern begeleider aan.

Onderstaand format wordt gehanteerd voor de verslaglegging.

2e adviesgesprek – Herfst groep 8

Nio	T: V: S: Bijzonderheden:
Bijzonderheden OKR	
Advies school PO	
Mogelijke school VO	
Mening ouders(s) / kind	

2.6 Communicatie: Derde adviesgesprek (definitief advies)

In groep 8 moet vindt er een rapportage en het gesprek in februari plaats.

De rapportage bestaat uit:

- *volledig ingevuld OKR*
Alle ouders tekenen voor gezien en indien ze akkoord zijn tekenen ze ook voor akkoord.
- *definitief advies*
Indien school en ouders niet op één lijn zitten m.b.t. het advies, is de intern begeleider ook bij het gesprek aanwezig. Indien gewenst kan de directie ook aansluiten.
- *school rapport*
Het deel van het tweede schoolrapport wat niet overlapt met de inhoud van het OKR wordt nog wel ingevuld. Het gaat om de cijfers van de methodetoetsen, de zaakvakken en de creatieve vakken.

Bovenstaande zaken worden tijdens het 20 minuten durende gesprek door de leerkracht met de leerling en zijn of haar ouders besproken. Indien gewenst kan de intern begeleider aansluiten bij het gesprek.

Onderstaand format wordt gehanteerd voor de verslaglegging.

3e adviesgesprek – Winter groep 8

<i>Vooraanmelding</i>	
<i>Definitief advies PO</i>	
<i>Definitieve school VO</i>	
<i>Bijzonderheden (OKR / cito / rapport 2)</i>	
<i>Mening ouders en kind:</i>	

Indien een leerling een vooraanmelder is, vindt de rapportage en het gesprek een maand eerder plaats.

2.6 Heroverwegingen

De uitslag van de CITO-Eindtoets kan aanleiding geven het schooladvies te heroverwegen. Indien de score op een hoger niveau is dan het schooladvies zal school het advies heroverwegen. De heroverweging wordt door de leerkracht en ib-er gedaan. In veel gevallen wordt het advies bijgesteld, maar niet altijd. Er zal overleg zijn met ouders als er getwijfeld wordt of het advies bijgesteld moet worden.

Als de score op een lager niveau is dan het schooladvies heeft dat geen consequenties voor het advies.

2.7 Vooraanmelders

Vooraanmelding is bedoeld voor die leerlingen waarvan verwacht wordt dat zij extra ondersteuning nodig hebben op het VO.

Als richtlijn komen de volgende leerlingen in aanmerking voor een voor aanmelding:

- Alle leerlingen waarvoor extra ondersteuning noodzakelijk is op sociaal-/emotioneel vlak of bij taakgerichtheid en planning
- Alle leerlingen met een advies vmbo en een didactische achterstand *
- Alle leerlingen met een ontwikkelingsperspectief (OPP)
- Alle leerlingen met een advies praktijkonderwijs

* Didactische achterstand:

Leerachterstanden van > 25% op minimaal twee onderwijsgebieden waaronder begrijpend lezen of inzichtelijk rekenen. 25% leerachterstand komt overeen met een leerachterstand van 1,5 jaar (15DL).

De vier onderwijsgebieden waarop leerachterstanden geconstateerd kunnen worden zijn; rekenen, begrijpend lezen, spelling en technisch lezen

Voor de leerlingen die vóór de invoering van de wet op passend onderwijs (aug 2014), die een specifieke onderwijsbehoefte hebben kan het VO ook zware ondersteuning aanvragen. Indien het PO verwacht dat een mogelijkheid bestaat dat het VO aanpassingen moet doen in het onderwijsaanbod, wordt ouders geadviseerd hun kind aan te melden in de vooraanmeldweek.

2.8 Aanmelding

Zoals in het tijdspad in hoofdstuk 2.2 is te zien, zijn er twee momenten waarop ouders / verzorgers hun kind kunnen aanmelden bij het VO, afhankelijk van of hun kind wel of geen vooraanmelder is.

Het advies van de PO-school is bindend. Dat wil zeggen dat de leerling op het niveau geplaatst moet worden dat door het PO is geadviseerd. Als een leerling toch wordt afgewezen, zal de PO-school bemiddelen en zich inspinnen de leerling tóch geplaatst te krijgen. Alleen als een VO-school aantoonbaar geen plaats meer heeft, of als ze in hun aannamebeleid specifieke eisen hebben beschreven (bijv. een portfolio aanleveren bij een creatieve opleiding) kan het voorkomen dat ze een leerling niet kunnen plaatsen. Een leerling mag niet geweigerd worden op basis van extra ondersteuningsbehoefte. Het staat ouders / verzorgers vrij hun kind aan te melden op de school en het niveau waarvan zij denken dat het goed is. Indien ouders / verzorgers ervoor kiezen hun kind aan te melden op een hoger niveau dan de PO-school heeft geadviseerd kan dat. Het risico bestaat echter dat hun kind wordt afgewezen. De PO-school kan dan niet bemiddelen.

2.9 Plaatsing en afwijzing

Het VO laat de ouders / verzorgers en de PO-school schriftelijk weten of een kind is aangenomen of afgewezen, ook vermelden ze daarbij wat de reden is van een eventuele afwijzing.

De school maakt zich er hard voor om alle leerlingen geplaatst te krijgen op het niveau wat overeenkomt met het schooladvies. De school zal zich inspinnen om een leerling alsnog geplaatst te krijgen bij een afwijzing. Zo kan de PO-school naast een mondelinge toelichting ook officieel bezwaar maken tegen een afwijzing. Indien een leerling is afgewezen op een bepaald niveau dat ook niet overeenkomt met schooladvies, zal school geen verdere stappen ondernemen.

Indien ouders / verzorgers het niet eens zijn met een afwijzing kunnen ze schriftelijk bezwaar maken. Na het indienen van het bezwaarschrift wordt de leerling opnieuw besproken en wordt beoordeeld of hij aangenomen of afgewezen wordt. Wordt een leerling wederom afgewezen en is de leerling nergens anders aangenomen, wordt de PO-raad ingeschakeld. De PO-raad en het VO hebben vergaderingen waarin besloten wordt waar de leerlingen geplaatst gaan worden die nog niet waren aangenomen.

Hoofdstuk 3 Nazorg

Leerlingen die van de PO-school zijn, worden nog gevolgd tot het moment dat zij gediplomeerd zijn. De PO-school ontvangt schriftelijk de rapportgegevens van de oud-leerlingen van het VO. Ook zijn de schoolvorderingen van de oud-leerlingen te zien in de web applicatie LDOS. Op de applicatie is te zien in welke groep de oud-leerling zit en op welk niveau.

Een aantal VO-scholen, waar veel leerlingen naar toe zijn gegaan komen jaarlijks op de PO-school. Ze bespreken dan de algemene voortgang van de leerlingen.